

persbericht

maart 2025

De toekomst van melkveebedrijven: een bezoek aan Haus Riswick

Een van de twee onderzoeks- en trainingscentra van de Landwirtschaftskammer Noordrijn-Westfalen bevindt zich net over de Nederlandse grens in Kleef. Deze locatie, Haus Riswick genaamd, omvat drie onderdelen; naast kantoor en een agrarische school is hier ook het toonaangevende centrum voor onderzoek bij herkauwers gevestigd. Hier wordt gekeken naar het ontwikkelen van een duurzame veehouderij die rekening houdt met klimaat, dierenwelzijn en milieubescherming alsook de maatschappelijke beeldvorming rondom veeteelt.

Agrobusiness Niederrhein, een vereniging voor netwerkvorming in de agrofoodsector in het Duits-Nederlandse grensgebied, organiseert regelmatig evenementen. Het doel daarvan is het delen van kennis over innovaties en bedrijven en het optimaal benutten van het potentieel van de agrobusiness in de grensregio. Vanuit het Duits-Nederlandse Interreg-project Agropole Innovates, waarvan Agrobusiness Niederrhein penvoerder is, werd een bezoek gebracht aan Haus Riswick in Kleef. Een groep Duitse en Nederlandse geïnteresseerden kreeg inzicht in lopende onderzoeken en aanstaande projecten, en er werd een bezoek gebracht aan verschillende stallen.

Martin Otten van de Landwirtschaftskammer NRW presenteerde het onderzoeksproject NPassend. In dit project wordt onderzoek gedaan naar de melkgift en de stikstofgebruiksefficiëntie van melkkoeien als het eiwitgehalte in het voer van de koe wordt verlaagd tijdens de late lactatie (de tweede helft van de lactatie na het afkalven) en hoe deze eiwitreductie van invloed is op de volgende lactatie. Ook wordt er gekeken naar de effecten van de uitstoot van broeikasgassen. De aanleiding van dit onderzoek is

het streven van Duitsland om de ammoniakuitstoot tegen 2030 met 29% te verminderen ten opzichte van 2005. Uit cijfers blijkt dat 92% van alle ammoniakuitstoot in Duitsland afkomstig is van landbouw. Naast het uitrijden van vloeibare mest ontstaat het grootste deel van de ammoniakuitstoot door het op stal houden van vee. In tegenstelling tot varkens en pluimvee, die meestal in een gesloten systeem worden gehouden met speciale luchtzuiveringssystemen, worden runderen in Duitsland voornamelijk gehouden in open stallen met een natuurlijke ventilatie.

Het onderzoek voor NPASSend wordt uitgevoerd in een van de onderzoeksstallen van Haus Riswick. De koeien zijn in twee voergroepen verdeeld, waarbij het gehalte aan ruwe eiwitten van de gemengde rantsoenen tijdens de late lactatie het enige verschil is. In de droge periode (de fase kort voor de geboorte van het kalf) en de vroege lactatie (de eerste helft van de lactatie na het afkalven) krijgen de twee groepen een gemengd rantsoen met hetzelfde nutriëntengehalte. Voor het onderzoek is een stal opgedeeld in meerdere luchtruimten. Er wordt gemeten wat de concentratie aan verontreinigende stoffen in verse en afgevoerde lucht is en vervolgens worden de uitkomsten geanalyseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de verschillende voederregimes. Het verzamelen van de onderzoeksgegevens duurt tot september van dit jaar. De onderzoeksresultaten worden in 2026 gepresenteerd.

Afgelopen herfst werd een hypermoderne onderzoekstal in gebruik genomen op het terrein van Haus Riswick. Deze stal biedt plaats aan 120 koeien en is verdeeld in vijf compartimenten. De scheiding van de luchtruimten van de compartimenten en de scheiding van de mestopslagruimten maakt het ook mogelijk om uitstoot te meten die relevant is voor het milieu.

“Het verschil tussen de vijf compartimenten zit hem in de vloer. In het eerste compartiment staan de dieren op stro, terwijl de andere vier compartimenten verschillende soorten roostervloeren bevatten, om te kunnen uitzoeken welk vloertype het meest geschikt is om schadelijke gassen te voorkomen,” legt Gregor Janknecht uit tijdens de rondleiding door de nog lege stal. Bovendien kan met behulp van zestien camerasystemen het welzijn van de koeien in de verschillende compartimenten beter worden beoordeeld.

De nieuwe stal ligt op 100 meter afstand van andere stallen om te voorkomen dat het onderzoek van de uitstoot wordt beïnvloed door de nabijgelegen stallen. De koeien worden niet in de TUI-stal gemolken, maar in de bestaande draaimelkstal in de

naastgelegen onderzoeksstal. De dieren worden twee keer per dag naar de melkstal gedreven. Om ervoor te zorgen dat elke koe weer terugkeren naar hetzelfde compartiment terugkeert, wordt een chip in de halsriem van de koe uitgelezen, zodat alleen de deur naar het juiste compartiment wordt geopend.

“Het is fascinerend om te zien hoe de landbouw zich ontwikkelt en hoe de Landwirtschaftskammer NRW met deze onderzoeken bijdraagt aan deze ontwikkelingen, die belangrijk zijn voor mens, dier en milieu,” vertelt Dr. Anke Schirocki, directeur van Agrobusiness Niederrhein.

“Wij informeren ons netwerk altijd graag over innovatieve bedrijven, baanbrekende onderzoeken en ideeën voor de toekomst,” voegt Lena Manten, projectmedewerker bij Agrobusiness Niederrhein, toe. “Het was een mooie Duits-Nederlandse uitwisseling in het kader van het Interreg-project Agropole Innovates. Ik denk dat dit niet de laatste keer was dat we bij Haus Riswick op bezoek zijn geweest. Hier is regelmatig iets nieuws te ontdekken!”

De deelnemers aan het Agropole Innovates-evenement in de nieuwe TUI-stal van de Landwirtschaftskammer NRW in Haus Riswick in Kleef (D).
Foto: Agrobusiness Niederrhein e.V.

Over het project "Agropole Innovates"

Naast Agrobusiness Niederrhein e.V. zijn de partners van het Interreg-project Agropole Innovates Brightlands Campus Greenport Venlo, de gemeente Venray, Hogeschool Rijn-Waal en de bedrijven ISIS IC, Yookr, Baum & Bonheur (voorheen Baumschule Lappen), Compas Agro, Brand Qualitätsfleisch en Piglets Treatment System. Tegen augustus 2026 zullen ze samen een grensoverschrijdend agribusinessnetwerk ontwikkelen dat kennisoverdracht, innovatie en concurrentievermogen in de sector bevordert. In vier modelprojecten zullen innovaties verder worden ontwikkeld om specifieke uitdagingen aan te gaan.

Het project wordt uitgevoerd als onderdeel van het Interreg VI-programma Duitsland-Nederland en wordt met 2,025 miljoen euro medegefinancierd door de Europese Unie, het ministerie van Economische Zaken, Industrie, Klimaatbescherming en Energie van de deelstaat Noordrijn-Westfalen (MWIKE NRW), het ministerie van Federale en Europese Zaken en Regionale Ontwikkeling van Nedersaksen (MB Niedersachsen), het Nederlandse ministerie van Economische Zaken (EZK) en de provincie Limburg.

Deutschland – Nederland

Agropole Innovates

- **Meer informatie onder:**
<https://www.agrobusiness-niederrhein.de/projekte/agropole-innovates>
- www.deutschland-niederlande.eu